

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Aceste năvăliri repetate obligă pe Ioan Albert [regele Poloniei] să încheie [în 1499, un tratat de] pace cu domnul Moldovei. Condițiile păcii constituie cel mai mare succes diplomatic al lui Ștefan [cel Mare]. Mai întâi, orice pretenție de suzeranitate, mai mult, orice aluzie chiar, era înlăturată. Părțile sunt deplin egale (...). Toate <ofensele, pagubele și nedreptățile> se uită; de acum înainte va fi <de amândouă părțile (...) liniște și pace veșnică>.

Cei doi monarhi sunt datori să se ajute reciproc <cu sabia și cu sfatul și (...) cu toată puterea> împotriva tuturor vrăjmașilor.” (C. C. Giurescu, D. C. Giurescu, *Istoria românilor*)

B. „Eu Ștefan Tomșa, [domn] al țării Moldovei, jur (...) că (...) voi păstra fidelitate și supușenie față de Majestatea Sa Sigismund, rege al Poloniei (...) și față de urmașii săi (...), ca și față de întreaga coroană polonă; (...) dacă voi ajunge să aflu ceva care să-i fie de ajutor Majestății Sale regelui și coroanei polone pentru a menține prietenia cu [sultanul] Turciei sau dacă va fi să aflu că se urzește ceva în dauna coroanei polone, atât din partea suzeranilor susnumiți, cât și din cea a altor dușmani, eu îl voi preveni fidel și sincer despre aceasta pe Majestatea Sa regală, fără a-i ascunde nimic.” (Tratatul încheiat de Ștefan Tomșa și Sigismund al III-lea, 1612)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa A. **2 puncte**
  2. Numiți domnitorul la care se referă sursa B. **2 puncte**
  3. Numiți statul român precizat atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
  4. Precizați titlul deținut atât de Ioan Albert, pe baza sursei A, cât și de Sigismund al III-lea, din sursa B. **3 puncte**
  5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia tratatul semnat a stabilit relații de egalitate între conducătorii celor două state, selectând două informații în acest sens. **5 puncte**
  6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia tratatul semnat a stabilit relații de egalitate între conducătorii celor două state, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
  7. Prezentați alte două acțiuni, având caracter militar, la care au participat voievozii români în Evul Mediu, în afara celor precizate în text. **6 puncte**
  8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la întemeierea statelor române, în Evul Mediu. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**
-